

15.09.2021

222/00.02.03/2021
[Aloite raitiolinja
Jätkäsaaresta
Bulevardia pitkin
keskustaan]

Helsingin kaupunki
Kaupunginkanslia
Hallinto-osasto
PL 1, 00099 Helsingin kaupunki

Viite
Kirjeenne 1.6.2021
Asia: HEL 2021-005591 T 00 00 03)

HSL:n vastaus Helsingin kaupunginhallituksen lausuntopyyntöön valtuutettu Björn Månssonin aloitteesta raitiolinja Jätkäsaaresta Bulevardia pitkin keskustaan

Helsingin raitiolinjaston muutoksia on ohjannut vuodesta 2015 lähtien samana vuonna HSL:n hallituksessa hyväksytty raitioliikenteen linjastosuunnitelma (RaiLi). RaiLissa määriteltiin raitiolinjasto kantakaupungin uusille alueille, kuten Jätkäsaareen ja Hernesaareen. Linjan 6T lakkautus sekä linjan 6 ohjaaminen Eiranrantaan perustuvat RaiLi-suunnitelmassa määriteltyihin linjauksiin. Raitioliikenteen linjastosuunnitelman aikajänne ulottui vuoteen 2024 ja se käsitteli ainoastaan kaupunkiraitioliikenteen linjastoa. Suunnitelmassa ei otettu kantaa Helsingin kaupungin ja seudun sittemmin tarkentuneisiin pikaraitiotiesuunnitelmiin.

Jätkäsaaren suurin joukkoliikenteen kysyntä painottuu suoraan Kamppi–keskustayhteyteen. Raitiolinjan 8 reitti tarjoaa lisäksi nopean yhteyden metron varteen. Raitioliikenteen nykyiset resurssit eivät mahdollista Jätkäsaaren ja Bulevardin palvelemista vaihdottomalla raitioyhteydellä kysyntää kohtuullisesti vastaavin kustannuksin. Jätkäsaaren alueen valmistuminen sekä Helsingin sataman keskittämiskenaarion myötä povatut Länsiterminaalin matkustajamäärien kasvuennusteet voivat kuitenkin osoittaa nykyisten suunnitelmien mukaisen linjaston pitemmällä aikavälillä kapasiteetiltaan riittämättömäksi.

HSL on päivittämässä raitiolinjaston tulevaisuuskuva ja laatimassa kaupunki- ja pikaraitioliikenteen yhteen kokoavaa linjastosuunnitelmaa (kaupunki- ja pikaraitioliikenteen linjastosuunnitelma, RaiLi-2). Työssä määritetään raitioliikennekokonaisuuden tavoitelinjasto tilanteeseen, jossa Helsingin kantakaupungin alueella liikennöivät Helsingin yleiskaavan toteutusohjelman ensimmäisen vaiheen pikaraitiolinjat, Vantaan ratikka sekä jo aiemmin päätetyt Kruunusillat-hanke ja Raide-jokeri ovat toteutuneet. RaiLi-2-

suunnitelman linjaston tavoitevuosi on suunnilleen 2030-luvun puolivälissä. Linjastosuunnitelman on tarkoitus valmistua vuoden 2021 loppuun mennessä.

RaiLi-2-suunnitelmassa tutkittiin pikaraitioliikenteen tarjoaman suuremman kapasiteetin hyödyntämistä kantakaupungin alueella ydinkeskustaa laajemmin. Siinä määriteltiin raitioliikenteen kantaverkon osalta rataosuudet, joille pikaraitioliikenteen ulottamisesta voitaisiin saada hyötyjä, ja joita voisi olla mahdollista parantaa pikaraitioliikenteen vaatimia laatustandardeja vastaaviksi. Kantakaupungin rataosuuksien liikennöintiolosuhteiden parantaminen on edellytys pikaraitioliikennepalvelun laajentamiselle.

Linjojen 7 ja 9 nykyisin liikennöimä Kampin rata rautatieaseman ja Jätkäsaaren välillä todettiin mahdolliseksi pikaraitioliikenteen jatkosuunnaksi ydinkeskustasta syvemmälle kantakaupunkiin. Pikaraitioliikenteen ulottaminen Kampin rataa pitkin Jätkäsaareen antaisi tilaa myös muille alueen joukkoliikennepalvelua monipuolistaville raitiolinjastoratkaisuille, kuten aloitteessa toivotulle Jätkäsaaren ja Bulevardin väliselle raitiolinjalle. Kaupunki- ja pikaraitioliikenteen linjastosuunnitelman asukasvuorovaikutetuissa linjastoluonnoksissa pikaraitiolinjalla palveltavan suoran keskustayhteyden lisäksi Jätkäsaaren, Bulevardin ja rautatieaseman välillä liikennöi vaihtoehtoisena keskustayhteytenä kaupunkiraitiolinja 9. Linjan tehtävänä olisi paitsi monipuolistaa Jätkäsaaren vaihdottomia yhteyksiä lähialueille myös varmistaa alueen asukkaiden joukkoliikennepalvelu laivamatkustajien synnyttämien kuormituspiikkien aikaan.

RaiLi-2-linjastosuunnitelman laadinnassa aloitetaan seuraavaksi linjastoehdotuksen laadinta. Linjastoehdotus tulee julkisesti kommentoitavaksi myöhemmin syksyn 2021 aikana. Linjastoehdotuksesta pohjalta laaditaan hankekohtainen linjaston käyttöönottopolku. Vuorovaikutukseen saatettujen linjastoluonnosten mukainen pikaraitioliikenteeseen perustuva raitiolinjasto Jätkäsaareessa voisi olla mahdollista ottaa käyttöön Kruunusillat-yhteyden keskustaosuuden kanssa samanaikaisesti arviolta vuonna 2030.

HSL jatkaa yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa linjastosuunnitelman valmistelua. Alueen linjastoratkaisu sekä pikaraitioliikenteen toimintaedellytykset Jätkäsaareessa tarkentuvat lähitulevaisuudessa.

HRT:s svar till Helsingfors stadsstyrelsens begäran om utlåtande om Björn Månssons motion om att återuppta en spårvagnslinje från Busholmen längs Bulevarden till centrum

HRT:s regering godkände linjenätsplanen för spårvagnstrafiken år 2015. Denna plan har styrt spårvagnstrafikens ändringar ända sedan dess. I den fastställdes man spårvagnslinjenätet till de nya områdena lik Busholmen och Årholmen. Nerläggningen av linje 6T och försättningen av linje 6 till Eirastranden grundades sig på de linjeringar man då godkände. Men den här linjenätsplanen för spårvagnstrafiken från år 2015 nådde bara till år 2024 och berörde bara spårbunden stadstrafik. Den tog inte hänsyn till senare utvecklade planer för snabbspårvägar.

Den största efterfrågan på kollektivtrafik i Busholmen är för en rak och snabb förbindelse till centrum. Ytterligare erbjuder linje 8 en snabb förbindelse till metron. De nuvarande resurserna för spårvagnstrafiken möjliggör inte en rak förbindelse från Busholmen till Bulevarden så att efterfrågan skulle mötas med kostnaderna rimligt.

Då byggandet i Busholmen blir redo, och scenarion att Helsingfors hamn centrerar sin verksamhet till Västra hamnen blir verklighet, kan det hända att de man planerade för Busholmen i linjenätsplanen för spårvagnstrafiken inte räcker till med kapaciteten.

HRT håller på nu att granska spårvagnstrafikens framtidsutsikter och göra en ny linjenätsplan för spårvagnstrafiken som sammankopplar stads- och snabbspårvägarna (på finska förkortad RaiLi-2). I det här arbetet definierar man hur spårvägshelheten kommer att se ut i situationen där i Helsingfors centrum opereras både nuvarande spårbunden stadstrafik och de kommande snabbspårlinjer som presenterades i Helsingfors generalplanens genomförandeprogrammets första del. I den nya linjenätsplanen ingår också Vanda spårväg, Kronbroarna och Spårjokern. Den nya planen skall vara redo i slutet av 2021 och genomföras stegvis ända till halvväggs av 2030-talet.

Med samma undersöktes och definierades de bansträckor i centrala Helsingfors där man skulle få nytta av att utnyttja snabbspårlinjers större kapacitet. För att man kan utnyttja kapaciteten längre in i staden bör trafikeringsförhållanden på de utvalda banorna förbättras att möta de kvalitetsstandarder en snabbspårväg kräver.

Kampens bana, där linjer 7 och 9 nuförtiden trafikeras var en av de banorna den här undersökningen konstituerade som en möjlig fortsättning av en snabbspårväg. Att fortsätta en snabbspårlinje via Kampen till Busholmen skulle ge oss flera val med Busholmens spårbundna stadstrafik, till exempel utlåtandets önskemål om en linje mellan Busholmen och Bulevarden blir möjlig. I den nya linjenätsplanen skulle linje 9 bjuda på en alternativ förbindelse till Järnvägsstationen via Bulevarden från Busholmen. Funktionen med den skulle inte bara vara att erbjuda mångsidiga trafikförbindelser från Busholmen, men också att trygga kollektivtrafikservicen också då resenärer till kryssningarna belastar de andra linjerna.

Planeringen av den nya linjenätsplanen för spårvagnstrafiken fortsätter och linjenätsförslaget publiceras för publiken att kommentera under hösten 2021. Efter det fortsätter vi att planera en stegvis genomförandeplan där ändringarna i Busholmen skulle vara möjliga att ta i bruk samtidigt med Kronbroarna uppskattningsvist 2030.

HRT fortsätter att förbereda den nya linjenätsplanen för spårvagnstrafiken i samarbete med Helsingfors stad. Linjenätet i området och trafikeringsmöjligheterna för en snabbspårlinje i Busholmen specificeras inom en snar framtid.

Lisätietoja antaa joukkoliikennesuunnittelija Sakari Metsälampi
(etunimi.sukunimi@hsl.fi).

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Sakari Metsälampi
Joukkoliikennesuunnittelija

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä 15.9.2021.
Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa HSL:n kirjaamosta.

TIEDOKSI

Timo Lindén

Helsinki